

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Kenmerk: 201700740

Den Haag, 11 mei 2017

Met deze brief verstrek ik u tussentijdse informatie over de lopende besprekingen tussen de fracties van VVD, CDA, D66 en GroenLinks. Daarmee probeer ik zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de gevoelens van de Tweede Kamer die u mij op 10 mei jongstleden overbracht.

Op 28 maart 2017 startte ik mijn werkzaamheden als informateur met de opdracht van de Tweede Kamer om de mogelijkheid van een stabiel kabinet bestaande uit VVD, CDA, D66 en GroenLinks te onderzoeken en mijn bevindingen aan de Kamer te rapporteren. Mijn rol is erop gericht de kans op een positieve uitkomst zo groot mogelijk te maken. Daarbij past terughoudendheid in de informatie die ik kan verstrekken. Tussenstanden bemoeilijken onderhandelingen, en daarmee de invulling van de opdracht die uw Kamer mij verstrekke. Besluiten en compromissen zijn pas definitief als overeenstemming over een totaal coalitieakkoord is bereikt.

Waar mogelijk probeer ik tijdens de informatie zo veel mogelijk inzicht en openheid te geven over de gesprekken. Dat is de reden dat ik dagelijks de planning van de gesprekken bekend maak en ik wekelijks een korte toelichting geef voor de media. U als voorzitter van de Tweede Kamer en Zijne Majesteit de Koning informeer ik, zoals met deze brief, met zekere regelmaat, zoals de Tweede Kamer per motie verzocht heeft. Komende week zal ik ook Zijne Majesteit de Koning informeren over de stand van zaken.

Met de onderhandelaars van VVD, CDA, D66 en GroenLinks heb ik een vergaderschema afgesproken dat voorziet in gesprekken op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag. Waar mogelijk worden ook avonden gebruikt voor vergaderingen. Tot op heden hebben we in dit schema 16 vergaderdagen gehad.

De belangrijke thema's voor de komende kabinetsperiode zijn inmiddels aan bod gekomen. Voor enkele thema's heb ik diverse externe experts uitgenodigd voor een toelichting over de stand van zaken en hun verwachtingen, te weten: de president van De Nederlandsche Bank, de heer K. Knot, de directeur van het Centraal Planbureau, mevrouw L.B.J. van Geest, voorzitter van de Studiegroep Begrotingsruimte, mevrouw M. Leijten, directeur van het Sociaal en Cultureel Planbureau, de heer K. Putters, directeur van het Planbureau voor de Leefomgeving, de heer H. Mommaas, voorzitter van de Sociaal-Economische Raad, mevrouw M. Hamer, Commandant der Strijdkrachten, de heer T. Middendorp, de directeur-generaal van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, de heer R. Bertholee, de directeur van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, de heer O. Eichelsheim en de directeur-generaal Internationale Samenwerking, de heer C. Rebergen, hoogleraar Toegepaste economie en bijzonder hoogleraar Sociale Zekerheid aan de Universiteit Leiden, de heer K. Goudswaard en de minister van Financiën, de heer J. Dijsselbloem.

Iedereen is zich ervan bewust dat de betrokken partijen onderling grote inhoudelijke verschillen kennen. Niet voor niets kwalificeerde ik de gesprekken als een inhoudelijk moeilijke opgave. Bovendien is de realiteit dat de budgettaire ruimte uitermate beperkt is, zo bleek uit de toelichting van de minister van Financiën aan de onderhandelingstafel.

De inzet aan de onderhandelingstafel is groot. In deze fase van de informatie is een precieze indicatie van het tijdpad voor komende periode niet mogelijk, net zo min als uitsluitel over de vraag of een akkoord wel of niet binnen bereik is. Ieders streven moet er mijns inziens op gericht blijven om voor het komende zomerreces een nieuw kabinet tot stand te brengen. Dat is en blijft ook mijn streven als informateur.

Edith Schippers